

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO PRAVOSUĐA I UPRAVE

KLASA: 012-01/23-01/09
URBROJ: 514-07-03-02/01-23-01
Zagreb, 30. ožujka 2023.

ŽUPANIJAMA
nadležnim upravnim tijelima za registar birača
- svima -
GRAD ZAGREB
Gradski ured za opću upravu i
imovinsko-pravne poslove

PREDMET: Priprema registra birača za izbore za članove vijeća i predstavnike nacionalnih manjina u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave
- upute, *dostavljaju se*

Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 30. ožujka 2023. donijela **Odluku o raspisivanju izbora za članove vijeća nacionalnih manjina u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave i Odluku o raspisivanju izbora za predstavnike nacionalnih manjina u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave.**

Odluke stupaju na snagu 3. travnja 2023., a objavljuju se u „Narodnim novinama“.

Za dan provedbe izbora određena je **nedjelja 7. svibnja 2023.**

Rokovi za pripremu registra birača teku **od 4. travnja 2023.**

U nastavku ukazujemo na predstojeće obveze i rokove izvršenja zadaća nadležnih upravnih tijela županije odnosno Grada Zagreba, koji vode dio registra birača za područje za koje su ustrojeni kao povjereni posao državne uprave (u nastavku: nadležna upravna tijela), u pripremi registra birača za provedbu izbora.

Izbori za članove vijeća i predstavnike nacionalnih manjina u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave provode se u skladu s odredbama Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina („Narodne novine“, broj 155/02, 47/10, 80/10 i 93/11) te Zakona o izboru vijeća i predstavnika nacionalnih manjina („Narodne novine“, broj 25/19).

ih3-sxI7Bku81azgwtCFdw

Sve radnje i zadaće u pripremi registra birača za provedbu izbora su žurne te se posebno ukazuje na potrebu obvezne suradnje s nadležnim izbornim povjerenstvima.

Nadležna upravna tijela ovlaštena za obavljanje pojedinih radnji određenih Zakonom o registru birača („Narodne novine“, broj 144/12, 105/15 i 98/19), odgovorna su za pravodobno izvršavanje obveza, sukladno utvrđenim rokovima. Neizvršavanjem propisanih radnji u zakonom utvrđenim rokovima, službene osobe u tim tijelima, temeljem članka 63. stavka 2. Zakona o registru birača, čine tešku povredu službene dužnosti.

Posebno napominjemo da se u ovom razdoblju do provedbe izbora ne pristupa preimenovanju ulica, trgova, mjesta i naselja, kako bi se izvaci iz popisa birača mogli izraditi s točnim adresama.

I. ZADAĆE NADLEŽNIH UPRAVNIH TIJELA U PRIPREMI REGISTRA BIRAČA ZA PROVEDBU IZBORA DO DANA ZATVARANJA REGISTRA BIRAČA

1. Objava biračima

Nakon što će objava biračima, biti objavljena na mrežnoj stranici Ministarstva pravosuđa i uprave (u daljnjem tekstu: Ministarstvo), ista će se dostaviti nadležnim upravnim tijelima koja su je dužna objaviti te dostaviti na oglasne ploče odnosno mjesta dostupna građanima u nadležnim upravnim tijelima.

Uz objavu, nadležna upravna tijela dužna su obavijestiti birače o vremenu, mjestu i načinu rada, a radi podnošenja zahtjeva za upis, dopunu ili promjenu podataka upisanih u registar birača te poduzimanja ostalih radnji predviđenih Zakonom o registru birača.

2. Provjera, upis i promjene podataka u registru birača

Ovi izbori provode se po osnovi nacionalne pripadnosti pa će na njima svoje biračko pravo moći ostvariti samo birači pripadnici nacionalne manjine za koju se provode izbori i kojima je podatak o nacionalnoj pripadnosti upisan u registar birača.

Svaki birač pripadnik nacionalne manjine, za koju se provode izbori, ima pravo pregledati svoje podatke upisane u registar birača, tražiti njihovu dopunu ili promjenu.

Birači mogu provjeriti svoj upis u registar birača u nadležnim upravnim tijelima prema mjestu svog prebivališta ili na mrežnoj stranici ovog Ministarstva:

<https://biraci.gov.hr/RegistarBiraca/> .

Zahtjevi za upis ili promjenu podataka upisanih u registar birača podnose se nadležnim upravnim tijelima, a mogu se predati neposredno u pisanom obliku, poslati poštom ili usmeno izjaviti na zapisnik.

Ako nadležno upravno tijelo utvrdi da je zahtjev birača osnovan, izvršit će upis ili promjenu podatka u registru birača.

O neusvojenim zahtjevima birača za upis podataka u registar birača odnosno njihovom promjenom, nadležno upravno tijelo je dužno **odmah** obavijestiti Ministarstvo kako bi isto donijelo rješenje na temelju članka 46. stavka 1. Zakona o registru birača.

ih3-sxI7Bku81azgwtCFdw

Ako registar birača odnosno evidencije na kojima se temelji upis u registar birača ne sadrže podatak o nacionalnoj pripadnosti, birači mogu pred nadležnim upravnim tijelima dati izjavu o nacionalnoj pripadnosti radi upisa podatka u registar birača ili promijeniti već upisani podatak. O usmenoj izjavi birača nadležno upravno tijelo sastavlja zapisnik temeljem članka 76. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“, broj 47/09 i 110/21).

Zahtjev za upis ili promjenu podatka o nacionalnosti u registru birača može se predati i putem sustava e-Građani u dijelu e-Birači unutar usluge **e-Promjena nacionalnosti**.

U tom slučaju zahtjev iz sustava stiže na rješavanje službeniku ovlaštenom za vođenje registra birača u nadležnom upravnom tijelu županije, odnosno Grada Zagreba koje vodi registar birača prema mjestu prebivališta birača. Isti je, u aplikaciji registra birača, vidljiv službeniku kroz „OBJAVE“ u padajućem izborniku kao vrsta promjene „PROMJENA NACIONALNOSTI“, a rješava se na uobičajeni način kao i sve ostale promjene podataka koje dolaze putem Objava. Zahtjev za upis ili promjenu podatka o nacionalnosti ne može se ovim putem odbiti od strane službenika ovlaštenog za vođenje registra birača s obzirom da biraču nije dana mogućnost upisa podatka već samo odabira jedne od zadanih nacionalnosti koju sustav ponudi u padajućem izborniku. Isto tako, kada birač koristi uslugu e-Promjena nacionalnosti za upis ili promjenu podatka o nacionalnosti u registru birača, ne sastavlja se zapisnik već se podnošenje zahtjeva ovim putem smatra davanjem izjave.

Posebno se skreće pozornost na obavezu da se zahtjevi za upis ili promjenu podatka o nacionalnoj pripadnosti pristigli putem sustava e-Građani označeni u objavama kao „PROMJENA NACIONALNOSTI“ **moraju rješavati svakodnevno bez odgode najkasnije do kraja radnoga dana**, a posebno u ovom razdoblju nakon raspisanih izbora. Birač automatski dobiva obavijest o riješenom zahtjevu u svoj „Korisnički pretinac“ unutar usluge e-Građani.

Nadležna upravna tijela su dužna, u svojim obavijestima biračima, posebno pozvati pripadnike nacionalnih manjina koji će napuniti 18 godina do dana održavanja izbora, da se izjasne o svojoj nacionalnoj pripadnosti.

Birači se na dan izbora ne mogu izjašnjavati o svojoj nacionalnoj pripadnosti, osim ako se utvrdi da nisu upisani u registar birača.

Na mrežnoj stranici ovog Ministarstva <https://biraci.gov.hr/RegistarBiraca/> objavljen je popis upravnih tijela nadležnih za vođenje registra birača s naznakom broja telefona i mjesta za koja se vodi registar birača.

Birači mogu podnositi zahtjeve za upis ili promjenu podataka upisanih u registar birača najkasnije 10 dana prije dana određenog za održavanje izbora.

Rok do kojeg birači mogu podnositi zahtjeve za upis ili promjenu podataka upisanih u registar birača istječe u srijedu, 26. travnja 2023.

3. Uvid u podatke upisane u registar birača

Nakon raspisivanja izbora, a do dana zatvaranja registra birača 26. travnja 2023., u nadležnim upravnim tijelima, uz nadzor službene osobe, građanima će, na temelju članka 25. stavka 1. Zakona o registru birača, biti dostupan uvid u podatke upisane u registar birača koji se odnose na osobno ime i adresu birača.

ih3-sxI7Bku8lazgwtCFdw

Napominjemo, **uvid** podrazumijeva isključivo **omogućavanje uvida u podatke, ali ne i davanje podataka na korištenje** u vidu ispisa, snimka ili zapisa na nekom elektroničkom mediju.

Nakon potvrđenih kandidacijskih lista, na pisani zahtjev sudionika u izbornom postupku (za kojeg je potrebno provjeriti je li mu potvrđena kandidatura), nadležno upravno tijelo će, na temelju članka **25. stavka 2. Zakona o registru birača, dati podatke s osobnim imenom i adresom birača iz registra birača**. Podaci će biti dostupni kroz aplikaciju registra birača nakon potvrđenih kandidacijskih lista. Rok za dostavu podataka sudionicima u izbornom postupku je 24 sata nakon zaprimanja pisanog zahtjeva.

Nadležno upravno tijelo **dužno je voditi posebnu evidenciju o osobnim podacima koji su dani na korištenje** primatelju osobnih podataka i svrsi za koju su osobni podaci dani.

II. ZATVARANJE REGISTRA BIRAČA I ZAKLJUČIVANJE POPISA BIRAČA

1. Zatvaranje registra birača

Odmah nakon isteka roka iz članka 24. stavka 1. Zakona o registru birača, **zatvara se registar birača i zabranjuje se daljnji unos podataka**.

Prije njegova zatvaranja, u registar birača se upisuju osobe koje će u razdoblju od zatvaranja registra birača do dana održavanja izbora navršiti 18 godina i to **samo osobe za koje** (u službenim evidencijama na temelju kojih se obavlja upis ili na temelju izjave osobe) **postoji podatak o nacionalnoj pripadnosti za koju se provode izbori**.

Registar birača se zatvara u srijedu 26. travnja 2023. u 24:00 sata.

2. Sastavljanje i zaključivanje popisa birača

S obzirom da se izbori provode po osnovi nacionalne pripadnosti, iz zatvorenog registra birača za provedbu izbora **sastavlja se popis birača**, koji sadrži podatke o **biračima pripadnicima nacionalnih manjina** koji imaju **prebivalište** u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave **naznačenim u Odlukama** o raspisivanju izbora za članove vijeća i predstavnike nacionalnih manjina u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave i **važeće osobne iskaznice**.

Iznimno, **osobne iskaznice koje su istekle nakon 11. ožujka 2020.** godine, kada je stupila na snagu Odluka o proglašenju epidemije bolesti COVID-19 uzrokovana virusom SARS-CoV-2, temeljem članka 5a. Zakona o osobnoj iskaznici („Narodne novine“, broj 62/15, 42/20, 144/20 i 114/22) **smatraju se važećim** pa će birači, kojima je osobna iskaznica istekla počevši od 11. ožujka 2020., biti u popisu birača.

Popis birača zaključuje se rješenjem najkasnije 8 dana prije dana određenog za održavanje izbora.

Popis birača zaključuje ministar pravosuđa i uprave, a u rješenju o zaključivanju popisa birača utvrđuje se datum zaključivanja popisa birača i ukupan broj birača po općinama i gradovima na dan zaključivanja popisa birača.

ih3-sxI7Bku81azgwtCFdw

Rok za zaključivanje popisa birača istječe u petak 28. travnja 2023.

Statistički podaci iz zaključenog popisa birača objavljuju se na mrežnoj stranici Ministarstva pravosuđa i uprave <https://mpu.gov.hr/> u roku od 24 sata od isteka roka za zaključivanje popisa birača iz članka 49. stavka 1. Zakona o registru birača.

III. IZVACI IZ POPISA BIRAČA

1. Izrada izvadaka iz popisa birača

Iz zaključenog popisa birača, za svako biračko mjesto izrađuje se izvadak iz popisa birača **po osnovi nacionalne pripadnosti**, na način propisan člankom 51. stavkom 1. i 4. Zakona o registru birača odnosno izradit će se izvaci iz popisa birača samo za pripadnike nacionalnih manjina naznačenih u Odlukama Vlade Republike Hrvatske o raspisivanju izbora.

2. Rok za dostavu izvadaka iz popisa birača

Izvatke iz zaključenog popisa birača nadležna upravna tijela su dužna dostaviti nadležnom izbornom povjerenstvu **najkasnije 24 sata** prije vremena određenog za otvaranje biračkih mjesta na dan održavanja izbora.

Rok za dostavu izvadaka iz popisa birača nadležnim izbornim povjerenstvima istječe u subotu 6. svibnja 2023. u 7:00 sati.

IV. POTVRDE ZA GLASOVANJE KOJE NA DAN ODRŽAVANJA IZBORA IZDAJU NADLEŽNA UPRAVNA TIJELA

Hrvatski državljani, pripadnici nacionalnih manjina koji imaju biračko pravo, a nisu upisani u izvatke zaključenog popisa birača dostavljene na biračka mjesta, mogu na dan izbora dokazivati pravo na glasovanje **potvrdom za glasovanje** temeljem članka 57. stavka 1. Zakona o registru birača.

Birači koji su već upisani u registar birača bez podatka o nacionalnoj pripadnosti, ne mogu se, na dan izbora, izjasniti o svojoj nacionalnoj pripadnosti u svrhu izdavanja potvrde za glasovanje.

Iznimno, birači koji nisu upisani u registar birača, na dan izbora prilikom upisa u registar birača, a prije izdavanja potvrde za glasovanje mogu se izjasniti o svojoj nacionalnoj pripadnosti.

Potvrdu za glasovanje izdaje nadležno upravno tijelo koje vodi registar birača prema mjestu prebivališta birača. Biračima se potvrde za glasovanje mogu izdavati nakon zaključenja popisa birača kao i na dan održavanja izbora 7. svibnja 2023.

U potvrdi za glasovanje obavezno se navodi podatak o nacionalnoj pripadnosti birača, podatak o biračkom mjestu kao i podatak o vrsti izbora na kojima birač ostvaruje pravo glasovanja temeljem izdane potvrde.

Biraču će se izdati **onoliko potvrda za glasovanje koliko se vrsta izbora** provodi na njegovom biračkom mjestu.

ih3-sxI7Bku81azgwtCFdw

Nadležno upravno tijelo koje je izvršilo novi upis u popis birača nakon njegova zaključivanja, mora obvezno **evidentirati** u registru birača izdavanje potvrde za glasovanje.

Potvrde za glasovanje sastavni su dio izvotka iz popisa birača za pojedino biračko mjesto.

V. OBVEZE NADLEŽNIH UPRAVNIH TIJELA NA DAN ODRŽAVANJA IZBORA I NAKON ODRŽANIH IZBORA

Na dan održavanja izbora 7. svibnja 2023. nadležna upravna tijela dužna su raditi zbog provjere podataka u registru birača i izdavanja potvrda za glasovanje temeljem Zakona o registru birača.

Nadležna upravna tijela dužna su, prvi sljedeći radni dan nakon dana održavanja izbora, ovom Ministarstvu dostaviti podatke o broju izdanih potvrda za glasovanje na temelju članka 57. stavka 1. Zakona o registru birača.

Rok za dostavu podataka o izdanim potvrdama za glasovanje istječe u ponedjeljak, 8. svibnja 2023.

Ove upute se dostavljaju nadležnim upravnim tijelima koja vode registar birača, a radi dostave službenicima ovlaštenim za vođenje registra birača. Za sve dodatne upute i stručnu pomoć vezano uz pripremu registra birača za provedbu izbora može se nazvati na telefon: 01/2357-687, 2357-654, 2357-672, a za upute o provedbi pojedinih izbornih radnji upućuje se na nadležna izborna povjerenstva.

O tome obavijest:

1. Državno izborno povjerenstvo Republike Hrvatske
2. Vlada Republike Hrvatske, Glavno tajništvo
3. APIS-IT d.o.o.

ih3-sxI7Bku81azgwtCFdw